

AMNESTY INTERNATIONAL
ČESKÁ REPUBLIKA

6/2006

30. listopadu 2006

www.amnesty.cz

Tuší snad jenom Amnesty
v jakém zde žijeme neštěstí.

Zpráva z kanceláře Eva Dobrovolná

Tuší snad jenom Amnesty v jakém zde žijeme neštěstí.

Tento verš napsal někdy v roce 1983 ve valdické věznici pronásledovaný představitel československého undergroundu Ivan Martin Jirous. Jeho slova vypovídají o období práce Amnesty International v naší zemi. Za dodržování lidských práv v naší zemi apelovala jak AI jako nevládní organizace, tak především tisíce jejích členů a sympatizantů z mnoha částí světa. Část z tohoto odkazu můžete vidět na výstavě, o které v tomto Bulletinu informujeme.

Dnes AI napíná své úsilí do dalších částí světa. Proto se v Bulletinu můžete dočíst o zoufalé situaci obětí sexuálního násilí na Jamajce. V uplynulých měsících navíc AI vydala zprávy dokumentující násilí na ženách také v dalších zemích Latinské Ameriky, jako jsou Papua-Nová Guinea nebo Guatemala. Ačkoli je problém násilí v této oblasti rozšířený, zatím stojí stranou zájmu tamní společnosti i jejich vůdců. AI také podrobně analyzovala diskriminační zákony i obyčejové právo v Sierra Leone, kde oběti domácího násilí mohou být dokonce potrestány. Jedním z výsledků práce AI na tomto problému je zveřejnění Čtrnáctibodového programu pro prevenci násilí na ženách, který poskytuje vládním úřadům přehled jednotlivých kroků, které mají pomoci vymýtit násilí.

Neradi přinášíme špatné zprávy, občas jich ale nejsme ušetřeni. Urgentní apel v prázdninovém Bulletinu vás informoval o osudu turkmenské novinářky Ogulsapar Muradové, kterou vláda zatkla pro její kritiku porušování lidských práv v zemi. Bohužel jsme obdrželi informace, že v průběhu vazby zemřela. Úřady pozůstalým ani nesdělily, kdy k úmrtí došlo. AI má mnoho důvodů se domnívat, že paní Muradová zemřela v důsledku týrání při výsleších.

Naštěstí, ne všechny případy mají takto děsivý konec. Například urgentní apel v tomto vydání Bulletinu jsme museli na poslední chvíli měnit. Chtěli jsme požádat o pomoc pro lidskoprávního aktivistu Ali al-Dajlámiho uvězněného v Jemenu. Ten byl nakonec 5. listopadu propuštěn. Proto přinášíme další vážný případ, který pro vás ale asi nebude neznámý. Jedná se o incident z letošního října, při kterém čínští pohraničníci stříleli na skupinu Tibetanů prchajících do Nepálu. Nejméně dva lidé přišli o život, o bezpečí dalších má AI vážné obavy. Doporučujeme, abyste kromě čínských úřadů apelovali i na velvyslanectví ČR v naší zemi, které se snažíme kontinuálně upozorňovat na to, že v dnešním světě není možné svévolně střílet na prchající děti nebo věznit lidi za jejich přesvědčení.

Příležitost podpořit další vězně svědomí budete mít již tradičně na prosincovém Maratónu psaní dopisů, o kterém se v Bulletinu dočtete více. Na vaše dopisy lidé opravdu čekají. Přesvědčili nás o tom např. lidé z několika neziskových organizací a studentských spolků v Bělorusku, kteří v říjnu navštívili kancelář AI. Zajímali se o všechny akce, které jsme ve prospěch Běloruska v naší zemi uspořádali a hovořili s námi o tom, jak je takový zájem potřebný. Jen těžko si můžeme představit, kolik podpory jeden dopis přinese člověku, který naráží nejenom na perzekuci úřadů, ale často také na nepochopení svých nejbližších a opovržení ostatní společnosti. A to je jeden z úkolů AI - přinášet plamínek naděje i do těch nejtemnějších míst.

Eva Dobrovolná

Obsah

Projekty / Výstava Amnesty před rokem 89	3
Činnost skupin	4
Článek / Sexuální násilí na Jamajce	5
Článek / V iránských věznicích často přichází smrt	6
Urgentní apel	7
Krátké zprávy	8

Pozvánka Týden lidských práv v Brně

Zveme vás k účasti na akcích v rámci Týdne lidských práv v Brně, které pořádají nezávislé sociálně-ekologické hnutí - Nesehnutí a Amnesty International Brno.

Akce se konají ve dnech 4. - 10. prosince 2006 v Brně.

› Krátký výběr z programu:

pondělí 4. 12.

19:15 Knihkupectví Spolek (I. patro nad kavárnou), Orlí 22

Rusko a jeho tradice i možnosti dodržovat lidská práva

Podářilo se překonat pohled na člověka jako „kus“, ať ve výčtu poddáných, či seznamu úderníků? Je „nové“ Rusko v tomto skutečně nové, nebo se vrací k starým a z pohledu vládnoucí elity výhodným stereotypům? A jak zapadá do škatulky „lidská práva“ Čečensko. Besedovat bude pracovník Českého rozhlasu David Štáhlavský, zpravodaj v Číně, Rusku a Německu.

› úterý 5. 12.

20:00 Místogalerie (podkrovní), Skleněná louka, Kounicova 23

„Tolik muklů ještě pořád sedí“ (Vladimir Vysockij)

Komponovaný večer básníka Norberta Holuba s ukázkami z literární tvorby sovětských politických vězňů a s ruskými písněmi na „lágrové“ téma. Vstupné 30 Kč. Akce je benefiční pro Amnesty International.

Vstup na akce zdarma, pokud není uvedeno jinak.

Úplný program najdete na www.amnesty.cz

Vážení přátelé,

občas se mne někdo z mých známých zeptá, proč jsem v Amnesty International. Že tomu nerozumí. Prý si umí představit užitečnější trávení času a utrácení peněz, než za nějaké „neziskovky“.

Důvody k podpoře AI každodenně nalézám ve světě okolo sebe:

- › každou minutu je střelnou zbraní zabit jeden člověk. To je více než půl milionu obětí ročně
- › jen za minulý rok bylo popraveno přibližně 10.000 lidí. To znamená, že každou hodinu byl popraven jeden muž či žena
- › během roku 2003 bylo ze sexuálního otroctví v Německu osvobozeno 811 žen pocházejících z východní Evropy
- › 50.000 žen a dětí je každý rok zneužito či zapojeno do sexuálního obchodu. Nejčastěji jsou ohroženi lidé z Latinské Ameriky, Ruska, východoevropských států a jihovýchodní Asie
- › každé dva týdny je jedna kolumbijská žena obětí „zmizení“

Moje odpověď těmto lidem je, že jen snižovat práci druhých umí každý. Lidé v AI, ať již dobrovolníci, přispěvatelé nebo zaměstnanci, se alespoň snaží, aby se věci měnily k lepšímu.

Aby bylo méně dívek, které zmizí. Aby bylo méně dívek, které musí v zimě mrznout na kraji dálnic. Aby nebylo jednoduché koupit zbraň, která může být zneužita. Snažíme se také, aby se zbraně nedostávaly do rizikových území, kde mohou sloužit k represii civilistů. Pomáháme jednotlivcům, ale jde i o celkovou změnu společnosti.

Proto jsem rád, že tolik z Vás se rozhodlo k AI připojit. Naše česká pobočka se tak v poslední době významně rozrostla.

Díky Vám můžeme vysvětlovat, proč děláme naši práci. V AI jsme všichni, abychom pomáhali druhým. Za to Vám děkuji

Zdeněk Rudolský
ředitel AI ČR

Amnesty International v Československu před rokem 1989

V předvečer letošního výročí 17. listopadu se v prostorách budovy Hlavní pošty v Praze setkala část z lidí, kteří v podmínkách komunistického Československa usilovali o dodržování lidských práv a svobod. Spolu s nimi přišli také současní sympatizanti lidskoprávního hnutí. Příležitostí pro setkání byla vernisáž výstavy dokumentující pomoc Amnesty International (AI) pronásledovaným lidem v naší zemi.

Do 10. prosince 2006 je výstava k vidění ve dvoraně Hlavní pošty v Praze, Jindřišská ulice. Záštitu nad akcí laskavě převzal ombudsman Otakar Motejl.

Výstava představuje unikátní dokumenty ze zdrojů AI i materiály československých úřadů. „Získali jsme dokonce spisy, které na AI vedla StB. Státní bezpečnost považovala AI za 'agilní centrum v antikomunistické propagandě proti ČSSR'. Dnes nám to možná přijde absurdní, ale nezapomínejme na dobu, kdy nás podobná slova obklopovala,“ přiblížil prameny výstavy kampaňový koordinátor AI Filip Karel. „Totalitním úřadům nebyla kritika jejich jednání lhostejná. Svědčí o tom také řada živých článků o práci AI v tehdejšímu tisku,“ dodal Filip Karel.

› Bývalí vězni svědomí vzpomínají na podporu

Svědectví podávají i vzpomínky lidí, kteří se postavili bezprávi. Bez jejich spolupráce by činnost AI nemohla být efektivní. Jednu z podob boje za svobodu v naší zemi tak přiblíží příběhy Dany Němcové, Petra Uhla, Ivana Martina Jirouse, Václava Havla a dalších.

Případům těchto lidí se AI věnovala, snažila se informovat o nich svět, apelovala na československé úřady. A spolu s ní lidé z celého světa. „Amnesty jsme si velice vážili, a já jí vděčím

za léta života ušetřená před kriminálem, protože si to jinak nedokáži vysvětlit,“ vzpomíná Dana Němcová, která prošla vězňením.

Podpora tisíců lidí snad dílem pomohla k tomu, aby moc totalitních úřadů nad vězni svědomí nebyla zcela neomezená. Členové AI mnoho vězňů tzv. adoptovali a věnovali se jejich případům, ve světě probíhaly veřejné akce a koncerty na jejich podporu. Díky zahraničním intervencím vězni získali např. přístup k právníkovi nebo potřebnou lékařskou péči, někteří byli předčasně propuštěni.

„Dokonce jsem začínal dostávat do věznic i dopisy... a to je obrovská vzruška... Když člověk vidí, že není bezejmenný,“ uvedl Petr Cibulka, který byl v roce 1978 AI adoptován jako vězeň svědomí. Jiří Gruntorád si dobu, kdy byl podruhé vězňen, připomíná takto: „V den mých 30. narozenin přišel dozorce a držel v ruce telegram, na kterém bylo jediné slovo - „Blahopřejeme“. Ten telegram podepsali dva neznámí lidé někde v Amsterdamu a já jsem věděl, že se o mně ví. To si myslím, že je velmi důležité, protože političtí vězni jsou většinou velmi izolováni.“

„Na případech vlastní historie vidíme, že úsilí o dodržování lidských práv má smysl a může být úspěšné,“ řekl ředitel české pobočky AI Zdeněk Rudolský. „Zájem lidí z celého světa pomáhal pronásledovaným lidem v Československu. Nyní můžeme pomáhat i my. Potřebují to oběti bezprávi po celém světě,“ vysvětlil Zdeněk Rudolský.

Výstava je přístupná také on-line na www.amnesty.cz

Kancelář AI ČR

Pardubická skupina

Z činnosti Pardubické skupiny

» Oslava narozenin AI

Východočeská skupina měla, jak je v našem městě pravidlem, i letos svůj večer na městském festivalu v Pardubicích. Pod záštitou náměstka primátora se 6. října 2006 v hudební síni pardubické radnice připomnělo komponovaným pořadem 45. výročí založení AI. Po úvodním slově náměstka primátora, který vzpomněl na historii této organizace, ocenil její činnost a poděkoval skupině za její práci, následovala beseda o současném postavení AI, formách její práce a především o aktivitách Východočeské skupiny. Beseda

byla prokládána hudebními vložkami - účinkovali profesori a studenti Konzervatoře Pardubice a Spojené pardubické pěvecké sbory. Pořad byl komentován v tisku i rozhlase a měl velký úspěch. K dispozici byly, jako při všech našich akcích, materiály AI a petice.

25. října 2006 pořádala skupina besedu o problematice uprchlíků, azylové politice ČR a posledních legislativních změnách v této oblasti s bývalou pracovnící Poradny pro uprchlíky ČR, nyní terapeutkou sdružení Berkat Věrou Roubalovou. Beseda se nejdříve konala na Vyšší odborné škole sociálně právní v Pardubicích, se kterou skupina dlouhodobě spolupracuje. V podvečer následovala beseda pro veřejnost v pardubickém Otevřeném klubu. Tato beseda byla doprovázena výstavou AI k uprchlické problematice.

Skupina se rovněž účastní 30 dní pro neziskový sektor. Koordinátorka skupiny se podílela na otevření Poradenského centra koalice nevládek Pardubicka, kde skupina prezentovala své aktivity. 31. října se navíc v divadle Exil v Havlíčkově ulici konalo divadelní představení na podporu činnosti AI.

Jarmila Stibicová
koordinátorka skupiny

Maratón psaní dopisů 2006

Již po čtvrté budeme mít příležitost podpořit oběti bezpráví v rámci tzv. Maratónu psaní dopisů, který letos opět proběhne hned v několika městech v ČR.

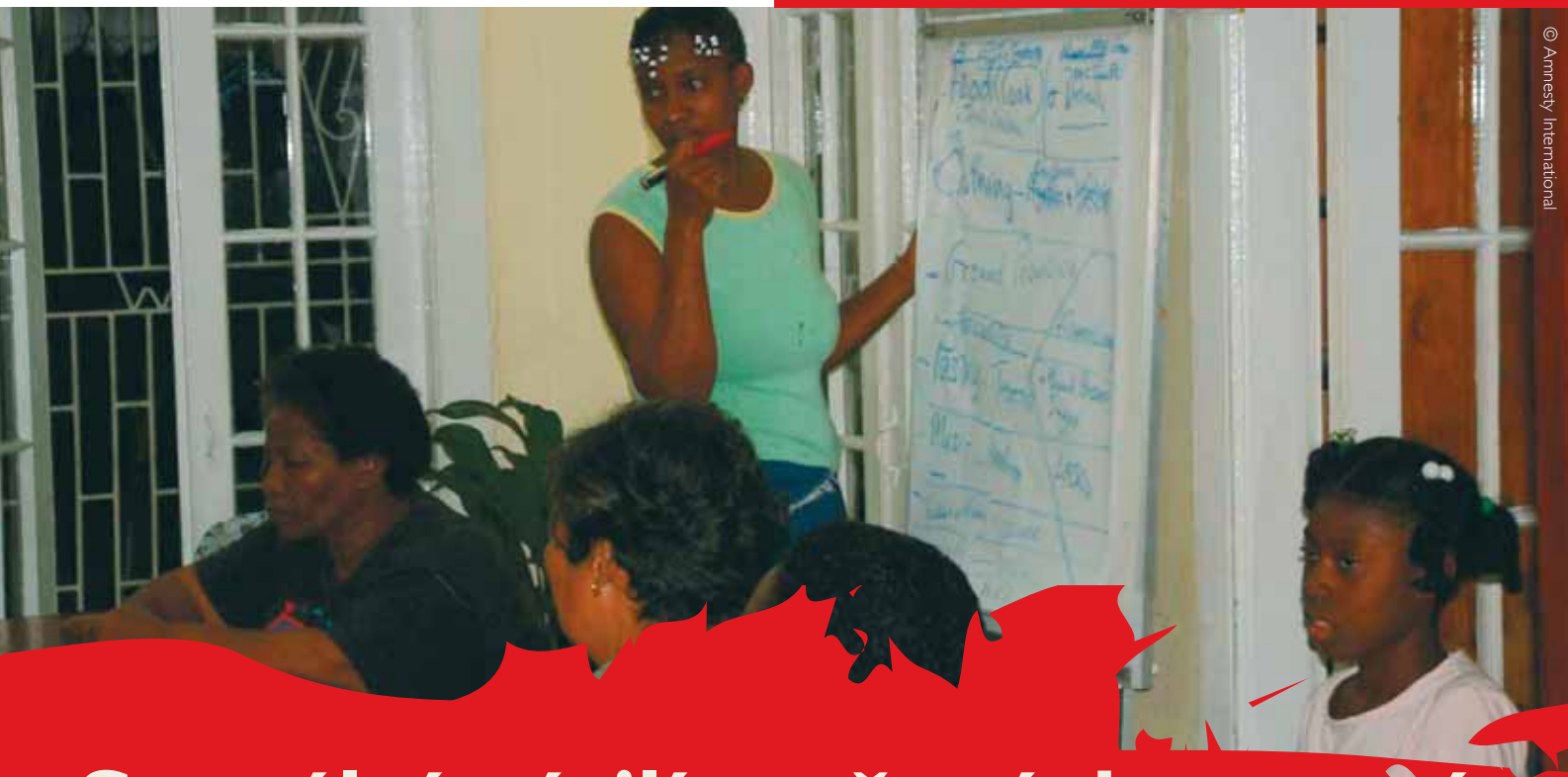
„Maratón“ je akcí AI, která při příležitosti mezinárodního Dne lidských práv (10. prosince) každoročně probíhá v řadě zemí světa. Dobrovolníci AI pro to připraví informační stánky a především shromáždí případy lidí, kterým je třeba pomoci. Ke každému případu náleží také adresa zodpovědných úřadů, které mohou situaci řešit. Smyslem je, aby na tyto adresy přicházely tisíce dopisů z celého světa a apelovaly za dodržování práva. Tyto dopisové akce patří mezi jednu ze základních metod AI, která opravdu funguje.

Pomyslné vyvrcholení Maratónu je naplánováno na sobotu 9. prosince 2006, kdy budete mít od 12:00 do 22:00 hodin příležitost napsat svůj dopis u stánku AI v prostorách kina Světozor v pražské Vodičkově ulici. Další data a místa, kam můžete zajít tuto akci podpořit, budou zveřejněna na stránkách www.amnesty.cz

Psaní dopisů může proběhnout i ve vašem městě. Pokud se chcete do přípravy aktivně zapojit, kontaktujte kancelář AI. V opačném případě doufáme, že se setkáme na některém z míst, kde bude Maratón probíhat.

Filip Karel
kampaňový koordinátor AI

Sexuální násilí na ženách zastaví jedině odhodlání a politická vůle

Velké množství jamajských žen a dívek má zkušenost s diskriminací či sexuálním násilím, podle odhadů jsou však obvykle ohlášeny jen čtyři případy ze sta. Zranění způsobená při sexuálně motivovaných útocích představují na Jamajce druhý nejčastější typ zranění vůbec: každá dvacátá žena, která vyhledá lékařské ošetření, byla obětí násilí se sexuálním podtextem. AI přitom ve své zprávě z letošního června upozorňuje, že omezení sexuálně motivovaných útoků a diskriminace nevyžaduje nákladná opatření. "Pouze rozhodná akce může na Jamajce ukončit diskriminaci a sexuální násilí na ženách. Většina kroků nevyžaduje masivní investice, ale odhodlání a politickou vůli," zdůrazňuje Kerrie Howardová, zástupkyně ředitele Amerického programu AI.

"S nikým jsem o tom nemluvila šest měsíců, až potom jsem to řekla svým rodičům. Prosila jsem ale otce, aby s tím nic nedělal. To byla jedná věc, na které jsem trvala. Nechtěla jsem, aby o tom někdo věděl, protože vím, že by si řekli, že je to moje vina, a myslela jsem si, že by mi nikdo nevěřil. Obviňovala jsem sama sebe, myslela jsem, že jsem bláznivá a naivní," říká Mary, která byla znásilněna ve třinácti letech.

Její příběh shrnuje problém sexuálního násilí v jamajské společnosti. Hluboce zakořeněná představa o nerovnosti pohlaví vede k sexuálnímu násilí. Oběti nechtějí o zločinech hovořit ze strachu před reakcí okolí a samy sebe považují za spolvinice. Až ze 70 % směřuje sexuální násilí proti nejmladším a dospívajícím dívkám. Pachatelé útoků jsou často členy rodiny či okruhu blízkých rodinných známých.

› "Ženy a dívky často lžou"

Podle průzkumu z loňského roku souhlasilo na Jamajce s výrokem "ženy a dívky si někdy za znásilnění mohou samy" 66 % mužů a 49 % žen. Oběti, které podle svého okolí často vlastně oběťmi nejsou, proto o svých zkušenostech obvykle raději mlčí. Neohlášeny, nevyšetřeny a nepotrestány tak zůstávají až tři čtvrtiny sexuálně motivovaných útoků. Soudní procesy představují za současné situace pro poškozené ženy

většinou spíše trauma než satisfakci. Žena, která útočnicka žalovala za únos a znásilnění pod pohrůžkou smrti vzpomíná: "Ten právník ze mě před soudem udělal děvku. Snažil se všechny přesvědčit, že za ty hrozné věci, které mi dělali, můžu sama." Postavení ženských obětí v soudních procesech ilustruje poučka, která se objevila v jedné z instruktážních příruček pro soudce: "zkušenosti ukazují, že ženy a mladé dívky často lžou". Hledání důkazů je často nedůsledné a neprofesionální, svědkům a obětem, kteří bývají terčem výhrůzek i skutečného násilí, není poskytována žádná ochrana, soudy otevřeně přikládají větší váhu svědectvím mužů. Karrie Howardová dodává: "Ženy mají dobrý důvod myslet, si, že jim nikdo neuvěří - důkaz je všude kolem nich, v jejich společnosti, v jejich komunitách. Soudy, policie, rodiny a někdy i ony samy věří, že jsou za své napadení částečně samy vinny."

Právní řád Jamajky, která je signatářem Mezinárodní úmluvy o eliminaci násilí na ženách (CEDAW), nezná zločiny jako manželské znásilnění, incest nebo sexuální harašení. Řada útoků je tak v místní podmínkách v podstatě nepostižitelná.

› Vysoká cena

Podle zjištění Amnesty International vystavuje sexuální násilí jamajské ženy a dívky vysokým zdravotním rizikům, zejména v souvislosti s přenosem pohlavních chorob. Například virem HIV je na Jamajce podle údajů CIA z roku 2003 nakaženo až 1,3 % populace. Nejde však o jediné nebezpečí, které s sebou rozšířená a tolerovaná sexuální násilí nese.

Kerrie Howardová shrnuje: "Jamajská společnost platí vysokou cenu za diskriminaci žen a dívek. Platí vysokou cenu, když jsou jejich matky a sestry zraňovány, když se šíří nemoc jako HIV/AIDS, když narůstá chudoba. Není nemožné nebo drahé násilí na ženách zastavit. Chce to jen odhodlání a respekt k lidským právům žen."

Helena Povolná
spolupracovnice AI

V íránských věznicích často přichází smrt

Letošní 6. září přineslo další vážnou trhlinu v dodržování naprosto základních lidských práv v Íránské islámské republice. V teheránské nemocnici Šariati zemřel po zhruba jedenáctidenní protestní hladovce politiký vězeň Valiollah Fejz Mahdáví, který byl do nemocnice převezen ve vážném stavu z věznice.

Mahdáví, kterému bylo 26 let, byl na podzim 2001 zadržen pracovníky íránských bezpečnostních složek na základě obvinění z narušování národní bezpečnosti a záměru připojit se k organizaci íránských mudžahedínů (Peple's Mojahedin Organization of Iran), která má základnu v Iráku. Tato organizace představuje nejznámější a nejsilnější ozbrojenou opozici teheránského režimu a USA ji považují za teroristickou skupinu.

Později se objevily zprávy, že byl obviněn z přípravy teroristického útoku a že byl zadržen na irácko-íránské hranici při převozu výbušnin. Zdroj těchto tvrzení zůstává neznámý.

Mahdáví posléze strávil posledních pět let v íránských politických vězeních a nakonec byl revolučním soudem v Íránu odsouzen k smrti. V březnu 2006 byl rozsudek oficiálně potvrzen Nejvyšším soudem, a to i přes apely ochránců lidských práv žádající nové posouzení procesu.

› Právníci nevěří příběhu o sebevraždě

Podle soudních úředníků se Mahdáví tři dny před svou smrtí údajně neúspěšně pokusil o sebevraždu ve vězeňské umývárně. Následně byl převezen do nemocnice, kde však zemřel. Nicméně podle nepotvrzených zpráv z věznic je na jeho spoluvězně vyvíjen nátlak, aby potvrdili údajný pokus o sebevraždu a popřeli Mahdávího protestní hladovku.

Jeho obhájci však mají jiné poznatky. "Mahdáví držel od 25. srpna hladovku, při které požadoval umožnění setkání s právními zástupci," tvrdí jeden z jeho právníků Mohammad Šaríf. „I kdyby bylo tvrzení o sebevraždě pravdivé, a o tom silně pochybují, stejně za tuto událost nesou zodpovědnost soudní a vězeňští pracovníci," dodal Šaríf.

V dopise, který Mahdáví napsal ve věznicích před několika měsíci, popsal podmínky vazby: „546 dnů mě drželi v samovazbě, během té doby jsem byl vyslýchán a podroben hrubému fyzickému a psychickému týrání. Byl jsem držen v malé, špatně osvětlené cele a když jsem byl z jakéhokoliv důvodu převáděn, nasadili mi pouta a zavázali oči. Byly to nejhorší dny

mého života. Několikrát mě probudili uprostřed noci, vyvedli ven a přikázali: „řekni své poslední přání“. Poté jeden z nich vystřelil. Měl jsem pocit, že jsem zasažen a zůstal jsem několik minut v šoku dokud mě neodvedli zpět do cely. Po tomto peklu svolali můj soud. Revoluční soud v Teheránu mě odsoudil k trestu smrti. Při tomto fingovaném procesu jsem odmítl všechna obvinění a odsoudil jsem nelegitimní charakter celého soudu, u něhož jsem neměl žádné zákonné zastoupení a při němž nebyla přítomna porota.“

Ochránci lidských práv v Íránu i v zahraničí opakovaně apelovali na íránské úřady, aby respektovaly požadavky na zákonný průběh soudu a také zlepšily podmínky věznění politických vězňů.

Pozorovatelé soudu se domnívají, že právo na spravedlivý proces a lidské podmínky ve věznicích představují prioritu z hlediska mezinárodního práva. A to i přesto, že opoziční organizace mudžahedínů je podezřelá z mnohých ozbrojených útoků v Íránu.

› Dvě úmrtí za šest týdnů

Mahdávího smrt je druhým incidentem mezi íránskými politickými vězni během necelých šesti týdnů letošního léta a začátku podzimu. Již 31. července zemřel v íránské věznicí za podobných okolností prominentní aktivista studentského hnutí Akbar Mohammádí. Mohammádí, který strávil ve věznicích téměř polovinu dekády, byl obviněn z aktivit proti islámské republice. Zemřel za nevyšetřených okolností po jedenácti dnech hladovky, kterou držel na protest proti podmínkách vazby. Příčina jeho smrti zůstává nadále nejasná, ale údajně byl ve vězení vystaven špatnému zacházení. Žádost jeho rodiny a snaha obhájce dosáhnout nezávislého vyšetření jeho těla úřady zamítly.

„Íránská vláda by měla okamžitě ustanovit nezávislou komisi právníků a lékařů, která vyšetří úmrtí vězňů za podezřelých okolností," uvedli na začátku září pozorovatelé sledující dodržování lidských práv. „Komise musí také prošetřit podmínky vězňů zadržovaných pro jejich politické přesvědčení.“

Niusha Boghrati
Novinář Radia Free Europe RFE/RL

Zpráva nevyjadřuje zjištění AI

Nepřiměřené užití síly a obava o bezpečí v Číně

» Nepřiměřené užití síly a obava o bezpečí v Číně

Asi 9 dětí a 20 dospělých (přesný počet ohrožených lidí se nepodařilo zjistit)

Letos 30. září byla mezinárodní skupina horolezců pobývajících v pohoří Himaláje svědkem brutálního zásahu čínské pohraniční stráže, která střílela po skupině Tibetanů snažících se dostat na území Nepálu. Mezi utečenci byly i děti. Podle dostupných informací přišly dvě z nich o život. Jednou ze zabitých je 17letá jeptiška Kelsang Namtso.

Horolezci incident sledovali z výškového tábora. Tvrdí, že ke střelbě došlo v místě vzdáleném od jejich tábora zhruba 300 yardů, v průsmyku Nangpa La. Právě toto místo často využívají lidé, kteří se snaží z Číny uprchnout. Podle svědectví účastníků horolezecké výpravy pohraničníci údajně bez varování stříleli na skupinu prchajících Tibetanů, která čítala asi 70 lidí. Skupina se rozprchla a pohraničníci se pak zaměřili na zhruba 20 utečenců, kteří právě zdolávali ledovec. Svědci viděli, jak jedna osoba po střelbě bezvládně klesla na zem a její tělo po několika hodinách pohraničníci odvezli.

Čínské úřady podle dostupných informací zadržely devět dětí ve věku mezi šesti a deseti let a jednoho muže. O dalších zhruba 20 lidech se nepodařilo zjistit žádné informace. Amnesty International má vážné obavy o bezpečí těchto lidí.

Bližší okolnosti tohoto incidentu doposud nejsou známy. Předpokládá se, že za střelbu na civilisty jsou zodpovědní příslušníci Lidové ozbrojené policie, která má mimo jiné za úkol strážit horské průchody v Tibetu. Je známo, že po tibetských uprchlících střílejí příslušníci čínských i nepálských ozbrojených složek. Tento případ je však nejotřesnějším incidentem za poslední roky, který vyšel na veřejnost.

Podle organizace Mezinárodní kampaň za Tibet (International

Campaign for Tibet - ICT) každým rokem z Číny do Nepálu utíká na 2.000 až 3.000 Tibetanů. Z Nepálu pak většinou směřují dál do Indie. Zhruba třetinu z těchto lidí tvoří děti, které chtějí navštěvovat tibetské školy v Indii. Často prchají také jeptišky a mniši, kteří chtějí svobodně praktikovat své vyznání.

DOPORUČENÁ AKTIVITA:

Prosíme, zašlete dopisy co nejdříve v čínském, anglickém nebo v českém jazyce:

- » vyjádřete nesouhlas se střelbou na civilisty na hranicích mezi Čínou a Nepálem
- » vyzvěte čínskou vládu, aby okamžitě objasnila okolnosti tohoto incidentu
- » požadujte zveřejnění informací o identitě postižených osob
- » vyzvěte úřady, aby zadržené bez prodlení propustily, pokud nebudou obviněni ze standardního trestného činu

Své dopisy urychleně posílejte na následující adresy:

Prime Minister of the People's Republic of China
WEN Jiabao Guojia Zongli
The State Council
9 Xihuangcheng Genbeijie
Xuanwuqu
Beijingshi 100032, People's Republic of China

Velvyslanectví České lidové republiky v ČR
Huo Yuzhen
velvyslankyně
Pelléova 71/18
160 00 Praha-Bubeneč

© Korea Press

» Milióny dětí žijí na ulici

Na ulicích po celém světě musí žít zhruba 150 milionů dětí. Mnoho z těchto „dětí ulice“ není starší 3 let. Další 640 milionů dětí žije v chudinských čtvrtích nebo v nevyhovujících obydlích. Problém zasahuje převážně děti v rozvojových zemích v oblastech Latinské Ameriky, Afriky a Asie.

Kritickou zprávu o situaci těchto dětí uveřejnilo ženevské Centrum pro právo na bydlení a proti vyhánění (COHRE) společně s holandskou organizací Cordaid.

Zpráva podhaluje, že přibližně každé z pěti dětí, tedy okolo 400 milionů chlapců a dívek, nemá v okolí svého bydliště přístup k nezávadné vodě. Mnoho dětí, obzvláště dívek, tráví donášením vody několik hodin denně. Často tak obětují své šance na vzdělání. Výzkumný ředitel COHRE Jean du Plessis varuje: „Výzkum COHRE ukazuje, že, pokud vlády nevezmou zodpovědnost týkající se práv dětí na bydlení vážně, počet obyvatelů chudinských čtvrtí ve světě se během následujících 30 let zdvojnásobí.“

» Romské děti na Balkáně nemají rovné šance na vzdělání

Výzkum Amnesty International v oblasti Slovinska, Chorvatska a Bosny a Hercegoviny ukázal, že úřady těchto zemí nedokáží odstranit bariéry v přístupu k základnímu vzdělání, se kterými se musí potýkat děti z romských komunit. Romové v těchto státech většinou žijí na okraji společnosti, sužuje je chudoba. Jejich situaci zhoršují přetrvávající předsudky ze stran ostatní populace. Odstranění bariér zvýší šance romských dětí na uplatnění v dospělosti.

» Fórum 2000 již po desáté

V druhém říjnovém týdnu Praha přivítala výroční konferenci Forum 2000. Letošní rok se věnoval povaze a významu současných konfliktů, které brání mírovému soužití mezinárodního společenství. Panelisté se zabývali otázkami, jak jsou lidská práva ovlivňována kulturními rozdíly, jaká je role náboženství při vnímání lidských práv či jaká je úloha ekonomických zájmů v přístupu k lidským právům.

Účastníci panelu „Lidská práva v současném světě“ věnovali velkou pozornost vzpomínce na zavražděnou ruskou novinářku Annu Politkovskou. Francouzský spisovatel André Glucksman o tomto zločinu prohlásil: „Znamená to, že je dnes velmi obtížné vyslovit v Rusku pravdu - mluvit pravdu o věcech, které nás znepokojují; dát najevo nesouhlas se špinavými válkami.“

© Private
Dr. Phan Hong Son, vězeň svědomí

» Vietnam pronásleduje uživatele internetu

Připojit se na internet ve Vietnamu a svobodně vyjádřit svůj názor na politické dění znamená riskovat pronásledování nebo věznění. Lidé ve Vietnamu mají strach publikovat informace on-line a poskytovatelé internetových služeb musí „donášet“ na své zákazníky. Výsledkem je rozsáhlá autocenzura.

Počet lidí, kteří i přes tato rizika využívají možnost internetového média v boji za demokracii, vzrůstá. Tato zjištění přinesla Amnesty International, která vede celosvětovou kampaň za svobodný internet.

AI se snaží dokumentovat případy internetových vězňů ve Vietnamu a usiluje o jejich propuštění.

„Vietnamské úřady musí přestat potlačovat svobodné názory a propustit uživatele internetu, kteří jsou nespravedlivě vězněni“.

Kontakty:

Kancelář

Ředitel: Zdeněk Rudolský - rudolsky@amnesty.cz
Asistentka: Lenka Pitronová – amnesty@amnesty.cz
Tisková mluvčí: Eva Dobrovolná – press@amnesty.cz
Kampaňový koordinátor: Filip Karel – campaigns@amnesty.cz
Fundraising: Aneta Quraishy – fundraising@amnesty.cz
Vzdělávání k lidským právům: Jindra Pařízková - hre@amnesty.cz

Koordináční výbor: (board@amnesty.cz)

Martin Kryl (předseda): martin.kryl@amnesty.cz
Václav Mlynařík: vaclav.mlynarik@amnesty.cz
Jakub Mareš: jakub.mares@amnesty.cz
Michal Staša: michal.stasa@amnesty.cz

Kontrolní a revizní komise: (krk@amnesty.cz)

Irena Svobodová II (předsedkyně): irena.5555@seznam.cz
Radek Klempera: klempera@cizp.cz
Marián Zajíček: zajicek@chello.cz

Místní skupiny

Pražská skupina (Václav Mlynařík): newprsk@amnesty.cz
Brněnská skupina (Jan Klement): brno@amnesty.cz
Anglicky mluvící skupina, Praha (Reena Star): esg@amnesty.cz
Pardubická skupina (Jarmila Stibicová): pardubice@amnesty.cz
Úterní skupina, Praha (Petra Lomozová): uterniskupina@amnesty.cz
Šestá skupina, Brno (Radek Dvořáček): sestaskupina@amnesty.cz
Olomoucká skupina (Jana Schmiedová): olomouc@amnesty.cz
Pardubická studentská skupina (Hana Slavíková): hanca.s@centrum.cz

Tematické sítě

Ženská síť (Filip Karel): amnesty.zenskaprava@email.cz
Zbraňová síť (Filip Karel): zbrane@amnesty.cz
Vnější vztahy (Luboš Majerčík): lobbyai@email.cz
Školitelská síť (Filip Karel): treneri@amnesty.cz

Tvorba tohoto Bulletinu

Eva Dobrovolná: press@amnesty.cz
© Richard Tomečko: rtomecko@seznam.cz
Helena Povolná: helenapovolna@seznam.cz